

PROTOCOL MELDCODE

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stedelijk Gymnasium Schiedam

BRIN 20DC00

**STEDELIJK
GYMNASIUM
SCHIEDAM**

Valeriusstraat 31
3122 AM Schiedam

2025-2029

Inhoud

1. Inleiding en doelstelling	2
2. Wettelijk kader en verantwoordelijkheden	2
3. Toepassingsgebied en uitgangspunten	3
4. Organisatiestructuur en verantwoordelijkheden	3
5. Werkwijze volgens de Meldcode	4
6. Afwegingskader - de vijf afwegingen	5
7. Privacy, kindcheck, dossieropbouw en bewaartermijnen	6
8. Scholing, evaluatie en kwaliteitsborging	6
Bijlage 1: Stappenplan Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling STGS	7
Bijlage 2: Definities Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	10
Bijlage 3: Signalen en Ernsttaxatiemodel	11
Bijlage 4: Handvatten voor het gesprek met een leerling	13

1. Inleiding en doelstelling

Het Stedelijk Gymnasium Schiedam (STGS) wil een veilige leer- en werkomgeving bieden aan alle leerlingen en medewerkers. Dit protocol beschrijft hoe de school handelt bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het protocol volgt de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (2013) en de verbeterde versie van 2019¹, waarin het afwegingskader onderwijs een verplicht onderdeel vormt. Bij het opstellen van dit protocol is men uitgegaan van het Afwegingskader Meldcode Onderwijs en Leerplicht/RMC². Doel van dit protocol is medewerkers te ondersteunen bij het signaleren, bespreken, wegen en, indien nodig, melden van vermoedens van onveiligheid bij leerlingen.

2. Wettelijk kader en verantwoordelijkheden

De Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht onderwijsinstellingen om een meldcode te hanteren. Deze meldcode bevat vijf stappen die gevolgd moeten worden bij signalen van mogelijke mishandeling of huiselijk geweld.

In Stap 5 worden twee beslissingen genomen:

- I. : Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
- II. : Is (ook) zelf hulp bieden of organiseren mogelijk?

De meldcode gaat voor op de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) in situaties waarin vermoedens van kindermishandeling spelen. Het recht om signalen vast te leggen en te melden bij Veilig Thuis blijft onverminderd van kracht.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

² <https://www.poraad.nl/onderwijskansen/sociale-veiligheid-op-school/afwegingskader-huiselijk-geweld-onderdeel-van-de>

3. Toepassingsgebied en uitgangspunten

Dit protocol geldt voor alle medewerkers van het STGS, inclusief docenten, mentoren, teamleiders, de ondersteuningscoördinator, vertrouwenspersoon, OOP en stagiaires. De volgende uitgangspunten zijn leidend:

- De veiligheid van de leerling staat altijd voorop.
- De school handelt zorgvuldig, volgens de vijf stappen van de meldcode.
- De school werkt samen met ouders, hulpinstanties en Veilig Thuis.
- De vertrouwelijkheid van gegevens wordt gerespecteerd binnen de wettelijke kaders.

4. Organisatiestructuur en verantwoordelijkheden

Binnen het STGS zijn de volgende rollen en verantwoordelijkheden vastgesteld:

- Docent:
Signaleert mogelijke tekenen van mishandeling of huiselijk geweld en meldt dit bij de mentor.
- Mentor:
Signaleert mogelijke tekenen van mishandeling of huiselijk geweld en bespreekt deze met de teamleider.
- Teamleider:
Coördineert de interne afstemming, toetst signalen en schakelt de ondersteuningscoördinator in.
- Ondersteuningscoördinator:
Is verantwoordelijk voor de toepassing van de meldcode, het contact met Veilig Thuis en het coördineren van hulpverlening.
- Rector:
Is eindverantwoordelijk voor naleving van de meldcode en wordt altijd geïnformeerd bij een melding.
- Schoolleiding en ondersteuningscoördinator:
Dragen zorg voor vaststelling, bekendmaking en periodieke evaluatie van dit protocol.

5. Werkwijze volgens de Meldcode

1. Stap 1: In kaart brengen signalen.
 - *Verzamel feitelijke observaties en leg deze vast in het leerlingdossier.*
 2. Stap 2: Overleg met (deskundige) collega en/of eventueel Veilig Thuis
 - *Raadpleeg altijd de teamleider en/of ondersteuningscoördinator; bij twijfel anoniem advies bij Veilig Thuis.*
 3. Stap 3: *Gesprek met leerling en ouders/verzorgers:*
 - *Gebruik zorgvuldige gespreksvoering, toon begrip en luister actief.*
 4. Stap 4: Wegen van de aard en ernst van het vermoeden.
 - Gebruik de vijf afwegingsvragen uit het afwegingskader onderwijs.
 5. Stap 5: Beslissen
 - I. Beslissen of melden bij Veilig Thuis noodzakelijk is.
 - II. Bepalen of (ook) hulp kan worden geboden of georganiseerd binnen de school of ketenpartners.
-
- Zie bijlage 1: Stappenplan Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling STGS.
 - Zie bijlage 2: Definities Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
 - Zie bijlage 3: Signalen en Ernsttaxatiemodel.
 - Zie bijlage 4: Handvatten voor een gesprek met de leerling.

6. Afwegingskader - de vijf afwegingen

In het afwegingskader worden vijf afwegingen gemaakt:

1. Vermoeden

Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

☐ Nee: Afsluiten en vastleggen in LVS (SOM).

☐ Ja: Ga verder met afweging 2.

2. Acute of structurele onveiligheid

Schat ik op basis van de stappen 1 t/m 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

☐ Nee: Ga verder met afweging 3.

☐ Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 t/m 5 worden samen met veilig thuis doorlopen.

3. Zelf hulp bieden of organiseren

Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

☐ Nee: Melden bij Veilig Thuis.

☐ Ja: Ga verder met afweging 4.

4. Aanvaarden van hulp

Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

☐ Nee: Melden bij Veilig Thuis.

☐ Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

5. Gewenst resultaat

Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

☐ Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

☐ Ja: Hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokken en samenwerkingspartners.

7. Privacy, kindcheck, dossieropbouw en bewaartermijnen

De AVG beschermt persoonsgegevens, maar vormt geen belemmering voor het melden van vermoedens van mishandeling. De Wet Meldcode heeft voorrang bij signalen van onveiligheid. Alle observaties, gesprekken en besluiten worden vastgelegd in een beveiligd leerlingdossier. De kindcheck³ wordt toegepast wanneer er signalen zijn dat ouders mogelijk niet in staat zijn hun kinderen voldoende veiligheid te bieden.

8. Scholing, evaluatie en kwaliteitsborging

Het Stedelijk Gymnasium Schiedam borgt de deskundigheid van medewerkers door:

- Jaarlijkse scholing over signaleren en handelen volgens de meldcode.
- Periodieke casuïstiekbesprekingen in het ondersteuningsteam.
- Jaarlijkse evaluatie van het protocol meldcode door de schoolleiding en ondersteuningscoördinator.

³ De kindcheck valt onder stap 1 van de meldcode en is aan de orde wanneer een volwassene of adolescent in een situatie verkeren die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan berokkenen. Er moet onderzocht worden in dat geval in een gesprek met ouders/verzorgers of er (nog meer) kinderen bij ouders/verzorgers wonen en wie er voor hen zorgen. Op basis van deze informatie wordt besloten of er verdere actie ondernomen moet worden door de verdere stappen van de meldcode te zetten. Zie ook www.augeo.nl.

Bijlage 1:

Stappenplan Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling STGS

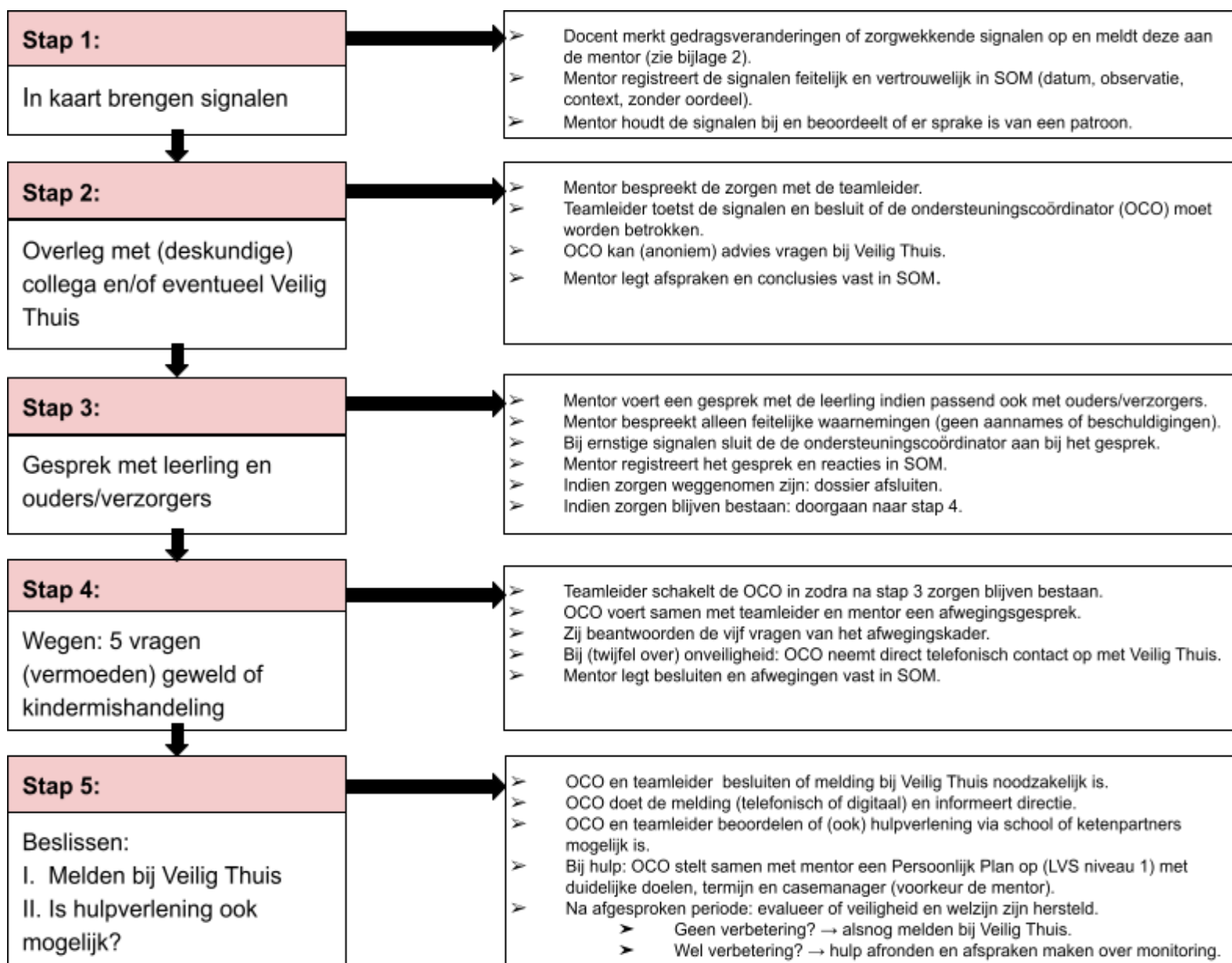
Belangrijk:

- Registreer alle stappen in SOM.
 - Leg feitelijk en objectief vast: observaties, gesprekken, besluiten, acties en evaluaties.
 - Houd rekening met privacyregels, alleen bevoegde functionarissen hebben inzage.
- Directie wordt altijd geïnformeerd bij een melding.
- Veilig Thuis: 0800-2000 (24/7 bereikbaar, ook voor advies) of veiligthuis@samen-veilig.nl
- OCO = verantwoordelijke voor toepassing meldcode en contact met Veilig Thuis.
- Mentor = eerste contactpersoon en casemanager bij hulptrajecten.

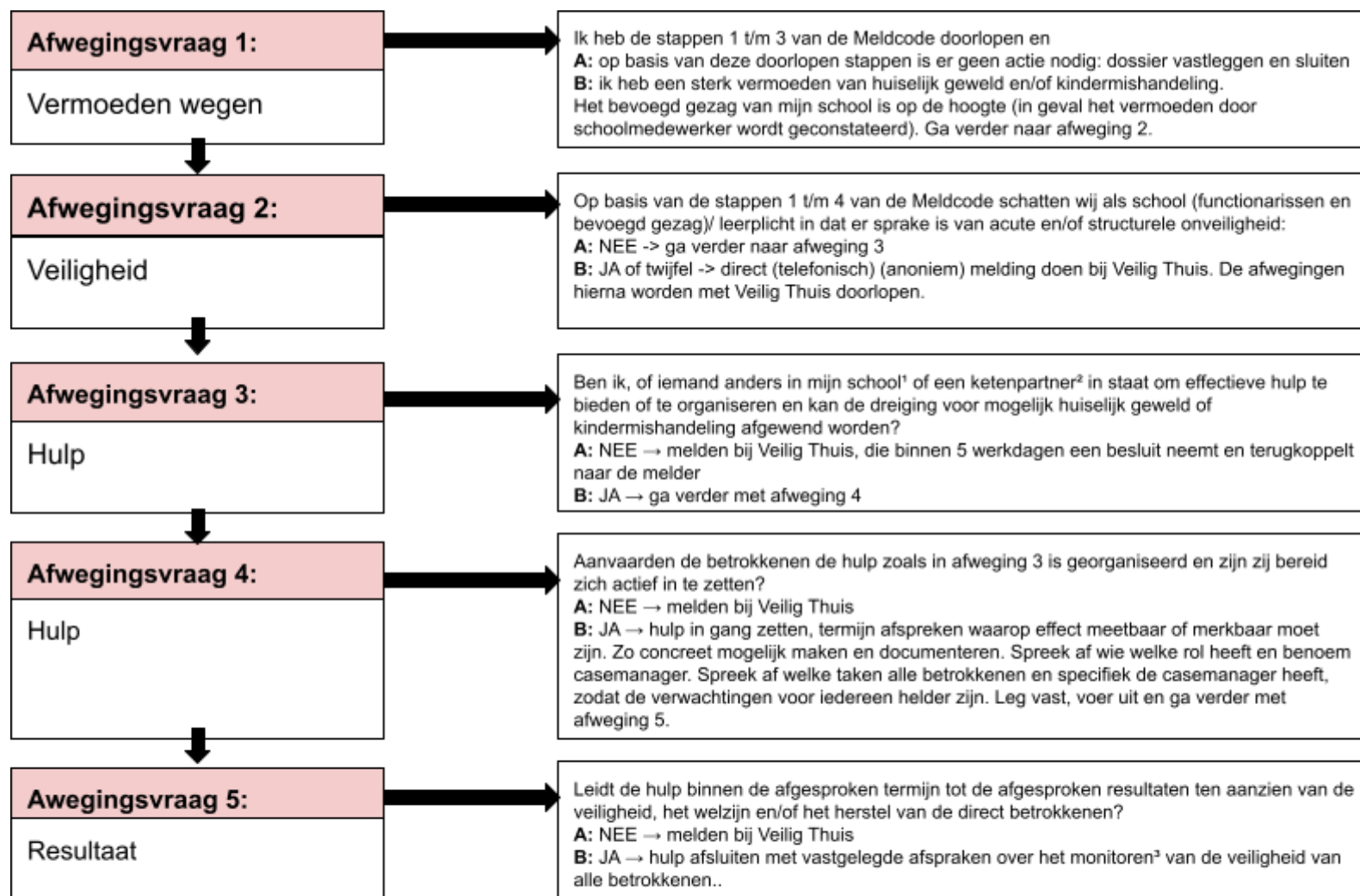
Wat zijn de acties die gezet moeten worden bij iedere stap en wie doet wat?

Uitwerking van de stappen

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode van het onderwijs

¹ Hierbij valt te denken aan functionarissen uit de 2e lijnsondersteuning in de school, altijd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (dus geen docenten, wel de OCO een vertrouwenspersoon, een orthopedagoog, een schoolpsycholoog, een intern begeleider, een schoolmaatschappelijk werker,)

² Betrokken functionarissen vanuit de gemeente. Per gemeente verschillend; hierbij valt te denken aan de leerplichtambtenaar of een medewerker van een buurt- of wijkteam dat betrokken is bij de school of een medewerker van de GGD/Jeugdgezondheidszorg.

³ Aanbeveling: spreek een nazorgtraject af. Leg termijnen en verwachtingen vast.

Bijlage 2:

Definities Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Huiselijk geweld

Geweld dat plaatsvindt binnen de privésfeer, gepleegd door (ex-)partners, ouders, kinderen, familieleden of huisvrienden.

Vormen:

- Fysieke mishandeling: slaan, schoppen, duwen, brandwonden of andere vormen van lichamelijk geweld.
- Psychische mishandeling: dreigen, kleineren, intimideren, emotioneel manipuleren.
- Seksueel misbruik: ongewenste seksuele handelingen of dwang tot seksuele handelingen.
- Financiële uitbuiting: geld of eigendommen onrechtmatig afnemen of misbruiken.
- Isolatie: beperken van contact met familie, vrienden of sociale omgeving.

Aanvulling / uitleg:

Huiselijk geweld kan een regelmatig patroon hebben of een eenmalig ernstig incident zijn. Het heeft vaak een negatieve impact op de mentale en fysieke gezondheid van de betrokkenen, vooral kinderen.

Kindermishandeling

Alle vormen van psychische of fysieke verwaarlozing en geweld tegen kinderen en jeugdigen door of namens hun ouders of andere verzorgers.

Vormen:

- Lichamelijke mishandeling: alle vormen van fysiek geweld zoals slaan, schoppen, branden, bijten of shaken baby.
- Emotionele mishandeling: structurele vernedering, bedreiging, negeren of afwijzing die het zelfbeeld en de ontwikkeling schaadt.
- Lichamelijke verwaarlozing: onvoldoende voeding, kleding, hygiëne of medische zorg.
- Emotionele verwaarlozing: gebrek aan liefde, aandacht of stimulering.
- Seksueel misbruik: ongewenste seksuele handelingen, aanranding of exploitatie.
- Getuige zijn van huiselijk geweld: blootstelling aan geweld tussen volwassenen, wat een traumatische impact kan hebben.
- Onthouden van essentiële hulp, medische zorg en/of onderwijs: het bewust nalaten van basisvoorzieningen of noodzakelijke zorg.

Aanvulling / uitleg:

Kindermishandeling kan direct merkbaar zijn (zoals blauwe plekken) of minder zichtbaar (zoals emotionele verwaarlozing). Het kan leiden tot lange termijn gevolgen voor de fysieke en psychische ontwikkeling van het kind.

Bijlage 3:

Signalen en Ernsttaxatiemodel

Signalen leerling:		Signalen ouders (gezin):	
Fysiek	➤ Blauwe plekken, brandwonden, bijt plekken ➤ Groeiachterstand ➤ Overgewicht ➤ Slecht onderhouden gebit ➤ Geregeld buikpijn, hoofdpijn, flauwvallen ➤ Slechte hygiëne, stinkt, vieze kleding ➤ Oververmoeid, vaak ziek ➤ Ziektes herstellen traag ➤ Kind is hongerig	Algemeen	➤ Problemen op meerdere leefgebieden zoals financiën, huisvesting, relationele problemen. ➤ Sociaal isolement ➤ Partnermishandeling, (huiselijk geweld) ➤ Gezin verhuist regelmatig. ➤ Slechte algehele hygiëne
	➤ Timide, somber, depressief ➤ Passief, lusteloos, weinig interesse spel ➤ Apathisch, toont weinig gevoel van pijn. ➤ Is in zichzelf gekeerd. ➤ Leeft in een fantasiewereld. ➤ Nerveus ➤ Vermijd oogcontact ➤ Automutilatie ➤ Hyperactief ➤ Negatief zelfbeeld, faalangst, weinig zelfvertrouwen. ➤ Agressief, vernielzucht ➤ Overmatige masturbatie ➤ Weinig contact met andere kinderen ➤ Schrikt van ouders. Is volgzzaam ➤ Anders met ouders in de buurt ➤ Eetstoornis		➤ Onverschillig over welzijn kind ➤ aat zich regelmatig negatief uit over kind ➤ Troost het kind niet. ➤ Ouder geeft aan het niet meer aan te kunnen ➤ Behandeld het kind niet leeftijdsadequaat (overbetrokken) ➤ Is verslaafd of maakt misbruik van verslavende middelen. ➤ Psychiatrische aandoening ➤ Kleedt het kind te warm/koud aan. ➤ Zegt afspraken regelmatig af. ➤ Houdt het kind makkelijk thuis van school. ➤ Heeft irreële verwachtingen van kind ➤ Zet kind onder druk om te presteren
Onderwijs	➤ Leerproblemen ➤ Taal en spraakproblemen. ➤ Plotselinge terugval prestaties ➤ Faalangst ➤ Hoog schoolverzuim ➤ Vroeg op school en na schooltijd op het schoolplein blijven. ➤ Vaak te laat ➤ Geheugen / concentratieproblemen ➤ Angstig bij omkleden(gym, zwemmen) ➤ Zonder ontbijt naar school. Weinig tot geen eten en drinken mee naar school. ➤ Schooladvies wordt niet overgenomen. ➤ Te hoge druk schoolprestaties ➤ Kind is geïsoleerd van medeleerlingen.		

Ernsttaxatiemodel (CJG 2013, Hermanns 2006, Kousemaker 1996, Belsky 1994, Buma 1958)

ERNSTTAXATIE/AANDACHTSSTATUS		Enkelvoudige problematiek (80%)		Meervoudige problematiek (20%)		
		GEEN ZORGEN	SPANNING	VERHOOGDE SPANNING	NOOD	CRISIS
FUNCTIONEREN KIND	Lichamelijk Hoe functioneert het kind op lichamelijk gebied?	Er zijn geen zorgen. De lichamelijke ontwikkeling is normaal	Er zijn enkele zorgen	Er zijn veel zorgen	Er zijn ernstige zorgen	Er zijn ernstige zorgen en er moet acuut actie ondernomen worden
	Cognitief¹ Hoe functioneert het kind op cognitief gebied?	Er zijn geen zorgen over het cognitief functioneren	Er zijn enkele zorgen over het cognitief functioneren	Er zijn veel zorgen over het cognitief functioneren	Er zijn ernstige zorgen over het cognitief functioneren	Er zijn ernstige zorgen over het cognitief functioneren
	Gedrag Hoe functioneert het kind op gedragsmatig gebied?	Het kind heeft thuis, op school of op straat weinig tot geen problemen	Er is regelmatig een probleem met het kind thuis, op school of op straat	Er zijn altijd wel wat problemen met het kind thuis, op school of op straat	Het leven van het kind thuis, op school of op straat is een aanwenselijking van problemen	Er is een acute probleemsituatie met het kind
	Psychosociaal Hoe functioneert het kind op emotioneel gebied?	Er zijn geen zorgen over de psychosociale ontwikkeling	Er zijn enkele zorgen over de psychosociale ontwikkeling	Er zijn veel zorgen over de psychosociale ontwikkeling	Er zijn ernstige zorgen over de psychosociale ontwikkeling	Er zijn ernstige zorgen waarbij het kind een gevaar is voor zichzelf of anderen
VERZORGING KIND	Kwaliteit van de basiszorg² Hoe zit het met de basiszorg en veiligheid van het kind?	Er is goede basiszorg	Er is voldoende basiszorg	Er is meestal voldoende basiszorg	Er is gebrekkige basiszorg	Er is gebrekkige basiszorg waarbij het kind acuut in gevaar is
	Onderlinge steun van de ouders³ In hoeverre wordt de basiszorg en veiligheid bevorderd of belemmerd door het pedagogisch besef van de ouders en door de onderlinge relatie tussen de opvoeders?	Er is voldoende saamhorigheid tussen de ouders	Er is beperkte steun tussen de ouders	De ouders hebben niet veel steun aan elkaar	De ouders lopen beiden vast in de opvoeding en geven elkaar geen steun	De ouders lopen beiden vast in de opvoeding en geven elkaar geen steun. Hierdoor komt de ontwikkeling van het kind direct in gevaar
OUDERSCHAP	Beleving opvoeding Hoe ervaren ouders de opvoeding?	Opvoedingsvragen zijn naar tevredenheid op te lossen	De ouder vindt de opvoeding van het kind vaak moeilijk	Er is sprake van chronische opvoedingsstress	De relatie tussen kind en ouder is ernstig verstoord	De ouder kan het echt niet meer aan en geeft het op
	Beleving ouderschap Hoe ervaren ouders het ouderschap?	De ouder voelt zich competent	De ouder voelt zich onzeker	De ouder voelt zich tekort schieten	De ouder voelt zich machteloos en de situatie lijkt onoplosbaar	De ouder heeft geen controle meer en/of kan de veiligheid van het kind niet meer garanderen
OMGEVING	Omstandigheden Wat zijn de (belemmerende) opvoedomstandigheden?	Er zijn geen omstandigheden die de opvoeding belemmeren	Het opvoeden wordt belemmerd door hoogstens één omstandigheid	Het opvoeden wordt belemmerd door twee tot drie omstandigheden	Er is een opeenstapeling van drie of meer omstandigheden die het opvoeden belemmeren	Er is een snel escalerende opeenstapeling van omstandigheden die het opvoeden belemmeren
	Steun netwerk Welke steun heeft het gezin uit het sociaal netwerk	Er is voldoende steun uit het netwerk	Er is maar af en toe steun uit het netwerk	Het netwerk kan geen echte oplossing bieden	Het netwerk functioneert niet meer	Het netwerk kan in acute situaties niets betekenen
STEUN/HULPBEHOEFTE		BEVESTIGING	BEVESTIGING EN PERSOONLIJK ADVIES	BEVESTIGING EN BEGELEIDING	HULP EN INTENSIEVE BEGELEIDING	ACUTE HULP EN INTENSIEVE BEGELEIDING

¹ Het cognitieve niveau van het kind afgezet tegen het gemiddelde niveau van een kind op de betreffende leeftijd.

² Onder basiszorg wordt verstaan: medische zorg, voeding, kleding, huisvesting, sociaal contact, scholing en emotionele steun die samen cruciaal zijn voor de veiligheid en gezonde ontwikkeling.

³ Overal waar ouder staat kan ook opvoeder of verzorger worden gelezen.

Bijlage 4:

Handvatten voor het gesprek met een leerling

Algemeen

- Bereid je voor door feiten en observaties op een rij te zetten en zorg voor een rustige, veilige omgeving.
- Laat stiltes vallen en geef de leerling ruimte om te reageren; luister actief en zonder oordeel.
- Houd een rustige, empathische toon en geef erkenning: “Het is begrijpelijk dat je dit moeilijk vindt.”
- Noteer feiten en observaties in het leerlingdossier, niet alleen gevoelens of meningen; beloof geen geheimhouding die de veiligheid van de leerling of anderen in gevaar kan brengen.

Gesprekspunten

1. Start met observatie en gevoel

- Zeg bijvoorbeeld: “Ik wil graag met je delen wat ik de laatste tijd heb gezien of gehoord. Dit maakte bij mij een indruk.”
- Open vragen: Hoe ervaar jij dit? Wat gaat er door je heen als je hieraan denkt?

2. Verken zorgen zonder oordeel

- Zeg bijvoorbeeld: “Dit is iets waar ik me zorgen over maak, en ik wil graag begrijpen hoe jij het ziet.”
- Open vragen: Kun je mij vertellen wat er voor jou speelt? Wat maakt dit lastig voor je? Zijn er momenten waarop je je veiliger of onveiliger voelt.

3. Ondersteuning en netwerk bespreken

- Zeg bijvoorbeeld: “Laten we samen kijken welke steun je kunt gebruiken binnen school.”
- Open vragen: Wie kan jou helpen of steunen? Wat zou voor jou nu het meest helpen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat je je veilig voelt?

4. Overleggen met collega's en veiligheid uitleggen

- Zeg bijvoorbeeld: “Ik overleg met je mentor of teamleider zodat zij op de hoogte zijn en je kunnen ondersteunen.”
- Leg uit:
 - Het is belangrijk dat wij weten hoe we je kunnen helpen; daarom deel ik zorgen met collega's die kunnen ondersteunen.
 - Niet alles wordt met iedereen gedeeld, alleen met mensen die kunnen helpen.

5. Actie en vervolgstappen

- Zeg bijvoorbeeld: “Samen kijken we wat er nu nodig is en welke stappen we kunnen zetten.”
- Open vragen: Wat zou jij willen dat er nu gebeurt? Waar voel jij je het meest veilig bij? Wat kunnen wij doen om je te helpen?